

İnsanın elde ettiği manevi kazanımlarını, canlılık ve revnaktarlığını muhafaza edebilmesi **zor**, bu halini geliştirerek bir ömür boyu devam ettirmesi ise **zorlardan zor bir meseledir**.

Onun için her yeni başlangıçtaki ilk insanlar çok canlı ve dinamik olsalar da -istisnaları olmakla birlikte- daha sonraki dönemlerde aynı canlılığı devam ettirememişlerdir. Her geçen gün, duygu ve düşüncelerdeki halâvet, canlılık ve cazibedarlık belli bir yıpranmaya maruz kalınca da yorgunluk emareleri göstermeye başlamışlardır.

Her fert ve toplum için mukadder gibi görünen bu durum karşısında yapılması gereken, **insanın sürekli yenilenme cehd ve gayreti içinde olması, bu şuurla hayatını örgülemesidir**. Bu durumu şöyle bir misalle izah edebiliriz: Bir insanın halata tutunarak, ayağına kancalar takarak, ellerine eldiven giyerek ve benzeri yollarla uğraşıp çabalayarak bir yolunu bulup **zirveye tırmanması zor**, fakat daha sonra tırmandığı bu zirvede tutunabilmesi, mevcudiyetini orada devam ettirebilmesi, o zirvenin şartlarına, atmosferine ayak uydurabilmesi ve aynı zamanda o mekânı kendisine benzetebilmesi **zirveye tırmanmaktan daha zor bir iştir. Asıl mesele**; zirvede durabilmek, kazanımları kaybetmemek belki onları katlayarak devam ettirebilmektir. Bu da ancak sürekli bir yenilenme cehd ve gayretiyle mümkündür.

Kur'ân-ı Kerim, mü'minlere hitaben, يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ, "Ey iman edenler! Allah'a ve Resûlü'ne iman edin." (Nisa Sûresi, 4/136) buyuruyor. Muhatap mü'minler olduğuna göre **bu âyeti**, "Ey iman edenler! Allah'a ve Resûlü'ne olan imanınızı yenileyin! Yeniden Cenâb-ı Hakk'a yönelin ve taklide düştüğünüz imanınızı bir kere daha vicdanlarınızda derinlemesine duyun." **şeklinde anlamak daha doğru olacaktır**.

Bir hadis-i şerifte geçtiği üzere Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem) sahabe-i kiram efendilerimize;

جَدِّدُوا إِيمَانَكُمْ

“**İmanınızı yenileyiniz**” tavsiyesinde bulunur. Bunun üzerine kendisine; “Ya Resûlallah! İmanımızı nasıl yenileyelim?” diye sorulduğunda, İnsanlığın İftihar Tablosu (aleyhissalâtu vesselâm):

أَكْثِرُوا مِنْ قَوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

“**Lailahe illallah**” sözünü (**zihnen, kalben, lisanen**) çokça yâd edin” buyurur. (Mecmeu’z-zevâid,10/82)

Bilgi havuzumuza sürekli bir şeyler akıtarak imanımızı, İslâmî düşüncemizi ve ihsan mülâhazamızı yenilemeye çalışmalıyız. Böylece, gönül dünyamızda buharlaşıp uçan, dışarıya kaçan bilgilerin birkaç katı malumatı, farklı kanallardan tekrar oraya akıtacak ve meydana gelen boşluğu yeniden doldurmaya gayret edeceğiz. Her gün elde ettiğiniz bilgilerle imanımızı bir kere daha yenilemiş olacağız.

İnsanın bedeninde her an değişme ve başkalaşmalar meydana geliyor. Vücuttaki bütün hücreler, hücrelerdeki bütün atomlar, atomlardaki bütün elektronlar değişikliğe maruz kalıyor. O hâlde sürekli başkalaşan ve önceki günden farklı bir bedene sahip olan insanın, kendini mamur hâle getirecek ve ona gerçek donanımını kazandıracak imanını, yeniden bir kere daha elde etmesi gerekir.

Canlılığın Âb-ı Hayatı: Sohbet-i Cânân

Ferdî tefekkür yanında insanın zirvelerde tutunmasını ve kazandıklarını kaybetmeksizin yoluna devam etmesini sağlayan önemli bir vesile de sohbet-i cânandır. Bu öyle bir sevgi, öyle bir aşk ve öyle bir iştiyaktır ki, bir hak dostu heyecan dolu ifadeleriyle bu hissiyatını şöyle seslendirir:

“**Keşke sevdiğimi sevse kamu halk-ı cihan!**

Sözümüz cümle heman kıssa-i cânân olsa..!” (Taşlıcalı Yahya)

Bu açıdan bizler, beraberliklerimizde, bir araya gelişlerimizde sözü evirip çevirip mutlaka sohbet-i Cânana getirmeliyiz. Kardeşlerimizin devrilmesine meydan vermemek için oturduğumuz, kalktığımız, gezdiğimiz, tozduğumuz yerleri mutlaka **sohbet-i Canan** hesabına değerlendirmeliyiz. Fuzuli konuşmak yerine açıp bir kitap okuyarak, müzakeresini yaparak, bunu yapamıyorsak açıp Cevşen'i, Evrad-ı Kudsiye'yi, Sekine'yi okuyarak zamanı israf etmekten kurtulmalıyız.

İnsan, gençlik döneminde çelik çavak ve zinde bir hayat yaşar. Olgunluk dönemine geldiğinde ise her şey yerli yerine oturur. Fakat bir dönem de gelir ki, duygu ve düşünceler solmaya, sönmeye ve partallaşmaya başlar. İşte siz böyle bir durumda sohbet-i Cânanla veya tefekkür, tedebbür ve tezekkürle oksijen çadırında bir kez daha hayata uyanabilir, nice hizmetlere vesile olabilirsiniz. Bize düşen her şeye rağmen ruh ve mânâda diri kalıp heyecansızlık, durağanlık ve ölgünlüğe direnmek olmalıdır.

Ne var ki, öncelikle milletçe çöküntü ve çözümlerimizin gerçek sebepleri sayılan **ihtiras, tembellik, şöhret arzusu, makam sevgisi, bencillik ve dünyaperestlik** gibi his ve duygulardan sıyrılmamız; sonra da İslâm'ın özü ve hakikati olan **istiğna, cesaret, mahviyet, diğergâmlık, ruhanîlik ve rabbanîlik ruhuyla** hakka yönelmemiz ve gönüllerimizi hak duygusuyla arıtıp şekillendirmemiz gerekmektedir.

Hâsılı, hayatımızı tefekkür, tedebbür ve tezekkürle değerlendirmeli; **Sohbet-i Canan'la derinleştirmeli, sürekli kitap okuma, zikir u fikirde bulunma cehdi sergilemeli** ve Allah'ın inayetiyle bu vesileler sayesinde **hep canlı kalmalıyız**. Hemen her konuyu evirip çevirip O'na getirmek suretiyle Allaha yakın olma kurbet ufkuna yürümeliyiz.

Rabbimiz; kendimizi yenileyerek canlı kalmayı, insanlık için hayırlı hizmetlere vesile olmayı bizlere lütfeyesin.